

Operativt mål 8 - Spårbarhet kött

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Nedan finner du stödmaterial till operativt mål 8 – spårbarhet kött. Stödet innehåller information om området och frågor som är bra att ställa vid kontroll av att målet är uppfyllt.

Om målet

Operativt mål 8 – Spårbarhet kött - NKP-webben

Rapportering av målet

Målet ska rapporteras enligt anvisningarna till myndighetsrapporteringen.

Myndighetsrapportering (välj det aktuella året i vänstermenyn)

Det innebär att rapportering ska ske mot rapporteringspunkt P45 och nedanstående lagstiftningspunkter. Observera att alla punkter inte är aktuella för alla anläggningar.

H01 - Allmänna bestämmelser om spårbarhet

H02 - Specificerade spårbarhetskrav för livsmedel av animaliskt ursprung (gäller ej butik)

B01 - Allmänna krav och skyldigheter

H03 - Angivande av ursprungsland eller härkomstplats för visst kött

H04 - Identifieringsmärkning av produkter av animaliskt ursprung (gäller endast 853-anläggningar)

H11 - Ursprungsmärkning av nötkött

Om spårbarhet

Spårbarhet definieras som "möjlighet att spåra och följa livsmedel, foder, livsmedelsproducerande djur eller ämnen som är avsedda att eller kan förväntas ingå i ett livsmedel eller ett foder genom alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan". Se artikel 3 punkt 15 i förordning (EG) nr 178/2002.

I artikel 18 punkt 4 framgår att livsmedel "som släpps eller sannolikt kommer att släppas ut på marknaden... skall vara lämpligt märkta eller identifierade för att underlätta spårbarheten med hjälp av tillämplig dokumentation eller information enligt tillämpliga krav i mer specifika bestämmelser".

Den specifika bakgrunden till operativt mål 8 och spårbarhet kött går att läsa om på NKP-webben.

[Operativt mål 8 – Spårbarhetkött - NKP-webben](#)

Vad ska kontrolleras

I det här målet ska kontrollmyndigheten verifiera uppgift om svenskt ursprung och kontrollera spårbarhet för färskt och fryst kött, såväl helt som bitat och malet kött, förpackat och oförpackat, av nöt, gris, får och lamm, samt fågel i samtliga led av livsmedelskedjan efter slakt.

Aktörer med krav på spårbarhet ett steg bakåt och ett steg framåt i livsmedelskedjan, till exempel styckningsanläggningar, grossister och matmäklare:

- Verifiera påstående om svenskt ursprung på kött samt att det finns spårbarhet ett steg bakåt och ett steg framåt i livsmedelskedjan.
- Kontrollera att utgående kött med uppgift om svenskt ursprung överensstämmer med uppgifter på ingående kött och det kött som hanteras i anläggningen.

Aktörer med krav på spårbarhet ett steg bakåt i livsmedelskedjan, till exempel butiker:

- Verifiera påstående om svenskt ursprung på kött samt att det finns spårbarhet ett steg bakåt i livsmedelskedjan.
- Välj kött som förpackas i anläggningen eller som säljs oförpackat. Kontrollera att uppgift om svenskt ursprung överensstämmer med uppgifter på ingående kött och det kött som hanteras i anläggningen.

Även anläggningar som varken förpackar eller säljer oförpackat kött kan kontrolleras i målet.

Begränsningar

Målet omfattar endast färskt eller fryst kött. Målet omfattar inte kött som ingår som ingrediens i andra livsmedel eller har genomgått värmebehandling eller annan bearbetning.

Kontroll ska inte heller göras på restaurangverksamheter då de inte släpper ut färskt eller fryst kött på marknaden.

Förberedelse och utförande

Läs igenom lagstiftningen och den vägledande informationen som finns i Kontrollwiki. Bestäm utifrån det hur dokumentation av underlag för inrapportering ska göras inom myndigheten.

Lagstiftning

- Förordning (EG) nr 1760/2000
- Förordning (EG) nr 1825/2000
- Artikel 18 i förordning (EG) nr 178/2002
- Förordning (EU) nr 931/2011
- Artikel 8 i förordning (EU) nr 1169/2011
- Förordning (EU) nr 1337/2013
- Artikel 5 i förordning (EU) nr 853/2004

Vägledande texter i Kontrollwiki:

Spårbarhet

Styckat nötkött som inte är färdigförpackat

Ursprungsmärkning

Ursprungsmärkning nötkött

Kontroll av information och märkning

Verifierande kontroll för operativt mål 8 utförs främst med kontrollmetoderna spårbarhetskontroll, revision och inspektion.

Om myndigheten finner det nödvändigt kan verifierande prover tas ut, men målet kräver inte det. Samma sak gäller mer ingående kvantitativ spårbarhetskontroll (mängdbalans).

Frågor som kan vara till hjälp

Dessa frågor kan vara till hjälp vid kontroll av operativt mål 8:

1. Hur väljer du ut livsmedel?

Välj ut en eller flera färska eller frysta styckningsdetaljer av nöt, gris, får, lamm eller fågel. Det kan även vara bitat eller malet kött av samma djurslag. Be företaget verifiera spårbarheten för livsmedlet och påstående om svenskt ursprung.

Det går även att kontrollera hel-, halv- eller kvartsparter av något av djurslagen. Efter att ett livsmedel valts ut, kontrolleras spårbarheten och uppgift om ursprung för det utvalda livsmedlet.

2. Hur ska ett system för spårbarhet se ut?

Läs vägledande text om spårbarhet i Kontrollwiki och fokusera på rubrikerna:

Livsmedelsföretag ska ha system för spårbarhet
Hur snabbt behöver uppgifterna tas fram?

3. Hur verifieras att spårbarhet finns?

Alla livsmedel ska uppfylla de grundläggande kraven för spårbarhet som finns i artikel 18 i förordning (EG) nr 178/2002. Läs vägledande text om spårbarhet i Kontrollwiki, fokusera på rubrikerna:

Spårbarhet bakåt och framåt i livsmedelskedjan
Spårbarhet inom företaget
Kvalitativ spårbarhet, kvantitativ spårbarhet och mängdbalans.

För livsmedel med animaliskt ursprung ska den livsmedelsföretagare som säljer livsmedlet till andra företagare se till att viss information om försändelser av bland annat kött görs tillgängliga för det mottagande företaget. Se artikel 3 förordning (EU) nr 931/2011. Läs vägledande text om spårbarhet i Kontrollwiki, fokusera på avsnittet:

Spårbarhetskrav för livsmedel av animaliskt ursprung

4. Hur verifieras att påståenden om svenskt ursprung är korrekt?

Kontrollera om uppgifterna på aktuella dokument överensstämmer med uppgifter om ursprung för köttet.

Exempel: Om det på förpackningen på ett paket lammgrytbitar anges "Ursprung: Sverige" ska det finnas dokument som styrker påståendet, till exempel faktura/följesedel där det anges.

Ursprungsmärkning

Om avvikelser konstateras

Om livsmedelsföretagaren inte kan visa att köttet är det som det påstås vara, kan det innebära att köttet inte kommer från en anläggning som står under kontroll av behörig myndighet.

Om företagaren inte på plats kan visa dokumentation som styrker köttets spårbarhet, utan lämnar sådan dokumentation först i ett senare skede, kan det vara lämpligt att kontakta leverantörens kontrollmyndighet för att verifiera dokumentationens riktighet i de fall det kan misstänkas att dokumentationen har fabricerats i syfte att vilsledda kontrollmyndigheten.

Om ursprunget inte kan visas eller är felaktigt, bedömer Livsmedelsverket att livsmedlet inte kan släppas ut på marknaden utan vidtagen åtgärd. Ursprung och spårbarhet kan inte fabriceras i efterhand. Om det under kontrollen visar sig att uppgifterna inte kan styrkas bör myndigheten förbjuda att det aktuella köttpartiet släpps ut på marknaden.

Om myndigheten misstänker att köttet kommer att släppas ut på marknaden trots förbud bör beslut om omhändertagande och destruktion vidtas. Ta del av vår vägledning om omhändertagande och destruktion. Om det visar sig att tidigare led inte skickat med korrekt dokumentation enligt artikel 3 (EU) nr 931/2011, kontakta behörig kontrollmyndighet för det avsändande företaget.

Omhändertagande

Senast uppdaterad 26 april 2023 Ansvarig grupp SV_MEX